

ΣΧΕΔΙΟ.863

28.8.1964: Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΓΚΑΜΑΛ ΑΜΠΤΕΛ ΝΑΣΣΕΡ ΞΕΚΑΘΑΡΙΖΕΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΜΑΚΑΡΙΟ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΚΑΙΡΟ ΟΤΙ ΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΕΡΜΑΤΙΣΘΟΥΝ

Ο Πρόεδρος Μακάριος είχε πάρει τις αποφάσεις του για να ζητήσει στρατιωτική βοήθεια από τους φίλους του και τη Ρωσία- παρά τις πιέσεις τόσο από την Ελλάδα και το ΝΑΤΟ κι' έτσι αφού ουσιαστικά ξεκαθάρισε με το σχέδιο Ατσεσον, στις **28** Αυγούστου **1964**, ύστερα από μια σύντομη αναβολή που προέκυψε μετά την παρέμβαση του υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας Πέτρου Γαρουφαλιά, έφθασε στο Κάϊρο εν μέσω πληροφοριών ότι προτίθετο να ζητήσει στρατιωτικά αεροπλάνα από τη Ρωσία, μέσω της Αιγύπτου, όπως επίσης και στρατιωτικών αεροδρομίων της Αιγύπτου για τη στάθμευση των κυπριακών αεροπλάνων που θα χρησιμοποιούνταν για την απόκρουση τουρκικής εισβολής.

Ο Μακάριος αναχωρούσε προς το Κάϊρο έχοντας υπόψη του δήλωση-προειδοποίηση του σοβιετικού Πρωθυπουργού Νικήτα Κρούστσεφ στην Πράγα, στην οποία ανέφερε, σύμφωνα με το Ρόϊτερ στις **27** Αυγούστου: "Προειδοποιούμε ανοικτά ωρισμένους θερμοκέφαλους: Κύριοι έχετε αρχίσει μφαν επικίνδυνον υπόθεσιν. Σταματήστε προτού έναι πολύ αργά. Δεν απειλούμεν κανένα. Απλώς προειδοποιώ, ότι θα αντιμετώπιση έντονον αντίδρασιν οιοσδήποτε ήθελε θέση χείρα επί της εθνικής ανεξαρτησίας των εθνών και του δικαιώματος των να αποφασίζουν ελευθέρως περί της τύχης των".

Ενώ αναχωρούσε δημοσιευόταν και συνέντευξη του στην εφημερίδα "Πολίτικα" του Βελιγραδίου στην οποία ανέφερε ότι οι επαφές με τη Σοβιετική Ένωση συνεχίζονταν:

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η Κυπριακή Κυβέρνησις απηύθυνεν έκκλησιν διά βοήθειαν εναντίον της ξένης επιδρομής

προς όλες τα φιλικές χώρες, περιλαμβανομένης της Σοβιετικής Ενώσεως. Η Σοβιετική Κυβέρνησις απήντησε θετικώς εις την έκκλησιν. Ανεμένετο ότι Κυπριακή αντιπροσωπεία θα μετέβαινεν εις Μόσχαν, το ταχύτερον δυνατόν προς συζήτησιν της προσφερομένης στρατιωτικής βοήθειας. Δύνασθε να είπητε ποίος είναι ο λόγος διά τον οποίον η Κυπριακή αντιπροσωπεία δεν μετέβη εισέτι εις Μόσχαν; Δεν νομίζετε ότι η αναβολή αυτή θα καταστήση δυσχερεστέραν την κυπριακήν υπόθεσιν την διασφάλισιν της Κύπρου εναντίον ξένης επιδρομής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δεν απωλέσαμεν επαφήν μετά της Σοβιετικής Κυβερνήσεως επί του ζητήματος τούτου και γνωρίζω ότι δεν υπάρχει οιαδήποτε παρεξήγησις λόγω της καθυστήσεως εις την αποστολήν Κυπριακής αντιπροσωπείας εις Μόσχαν.

Οι συνομιλίαι του Προέδρου Μακαρίου με τον Πρόεδρο Νάσσερ κράτησαν όλο το Σαββατοκυρίακο.

Όπως ήταν φυσικό ο Μακάριος, όπως πάντα, τέλεσε την Κυριακή τη θεία λειτουργία στον ιερό ναό Ευαγγελισμού της Αλεξανδρείας και από του άμβωνος βρήκε την ευκαιρία να εκφράσει τις ευχαριστίες του προς τον Νάσσερ και τον αιγυπτιακό λαό για τη βοήθεια τους προς την Κύπρο:

"Από του ιερού τούτου χώρου απευθύνω προς όλους τους Έλληνας της Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας (Αιγύπτου) εγκάρδιον χαιρετισμόν αγάπης και τιμής. Διαβιβαζω τον αδελφικόν χαιρετισμόν του σκληρώς αγωνιζομένου σήμερα κυπριακού ελληνισμού μετά θερμών ευχαριστιών, διά την ποικιλοτρόπως εκδηλωθείσαν και συνεχιζομένην συμπαραστάσιν σας εις τον δίκαιον αγώνα του, ο οποίος είναι αγών ολοκλήρου του ελληνικού έθνους και θεωρείται ως αγών του λαού της χώρας αυτής και όλων των λαών οι οποίοι εξακολουθούν να είναι προσηλωμένοι εις τα ιδιέωδη της ελευθερίας και της δικαιοσύνης και παραμένουν πιστοί εις τας αρχάς της δημοκρατίας και της αυτοδιαθέσεως.

Ευρίσκομαι σήμερα εις την Ηνωμένων Αραβικών Δημοκρατίαν διά συνομιλίας μετά του μεγάλου και

εμνευστού ηγέτου της Προέδρου Γκαμάλ Αμπτέλ Νάσσερ, ο οποίος εις τας κρίσιμους αυτάς στιγμάς της κυπριακής ιστορίας απεδείχθη φίλος ειλικρινής και θερμός υποστηρικτής του μαχομένου Κυπριακού ελληνισμού".

Το ανακοινωθέν των συνομιλιών στις οποίες παρέστη και ο Υπουργός Εξωτερικών Σπύρος Κυπριανού ήταν πολύ θερμό σε υποστήριξη προς την Κύπρο και τον αγώνα του Μακαρίου:

"Ο Πρόεδρος Γκαμάλ Αμπτέλ Νάσσερ επανέλαβε την υποστήριξιν της Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας εις τας δικαίας αξιώσεις του Κυπριακού λαού και τον αγώνα του προς διασφάλισιν της πλήρους και αδεσμεύτου ανεξαρτησίας του, της εδαφικής ακεραιότητας της νήσου και της εφαρμογής του δικαιώματος της αυτοδιαθέσεως.

Ο Πρόεδρος Γκαμάλ Αμπτέλ Νάσσερ ετόνισεν ότι αι εξωτερικαί επεμβάσεις εις τας υποθέσεις της Κύπρου πρέπει να τερματισθούν ώστε ελεύθερος ο λαός της Κύπρου να δυνηθή να επιλύση τα προβλήματά του.

Αι δύο πλευραί υπεγράμμισαν διά μίαν ακόμη φοράν την θέσιν των έναντι των ξένων βάσεων, αίτινες αποτελούν άμεσον απειλήν κατά της παγκοσμίου ειρήνης και της ασφαλείας της περιοχής.

Ο Πρόεδρος Μακάριος διεδήλωσε την βαθείαν ευγνωμοσύνην του λαού της Κύπρου προς τον Πρόεδρον Νάσσερ, την Κυβέρνησιν του και τον λαόν της Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας διά την προς την Κύπρον υποστήριξιν και βοήθειαν των, ήτις ουχί ενίσχυσεν έτι περισσότερο την από μακρού υφισταμένην φιλίαν μεταξύ των δύο λαών, αλλά και πέραν τούτου, αποτελεί απόδειξιν της προσηλώσεως της Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας προς τας ευγενείς αρχάς της ελευθερίας και της δικαιοσύνης".

Ο Πρόεδρος Μακάριος επέστρεψε στην Κύπρο και αμέσως προχώρησε στις αποφάσεις του για την πρώτη κυπριακή αποστολή που θα πήγαινε στη Μόσχα για συνομιλίες με τη ρωσική Κυβέρνηση.